

Bertem, Carpool-parking N3

Programma van Maatregelen

Auteur:

R.R. Datema (veldwerkleider)

Autorisatie:

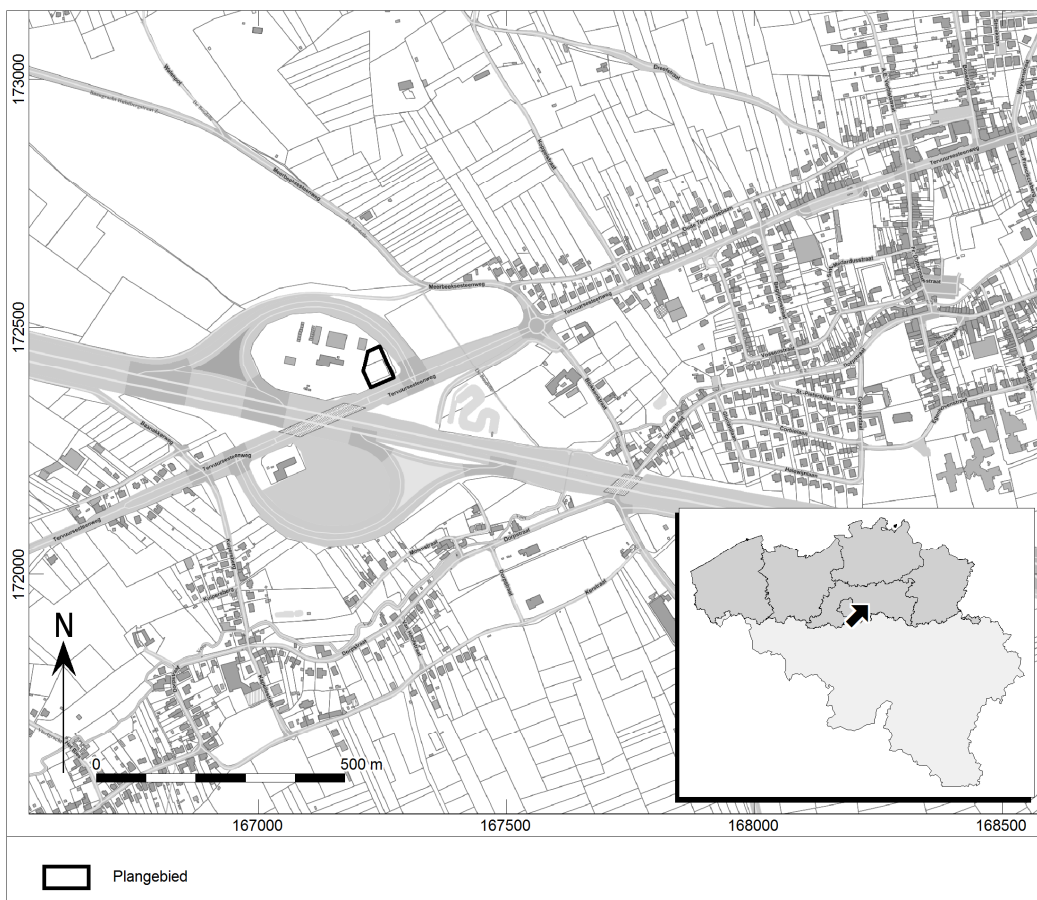
P. Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072)

1 Inleiding

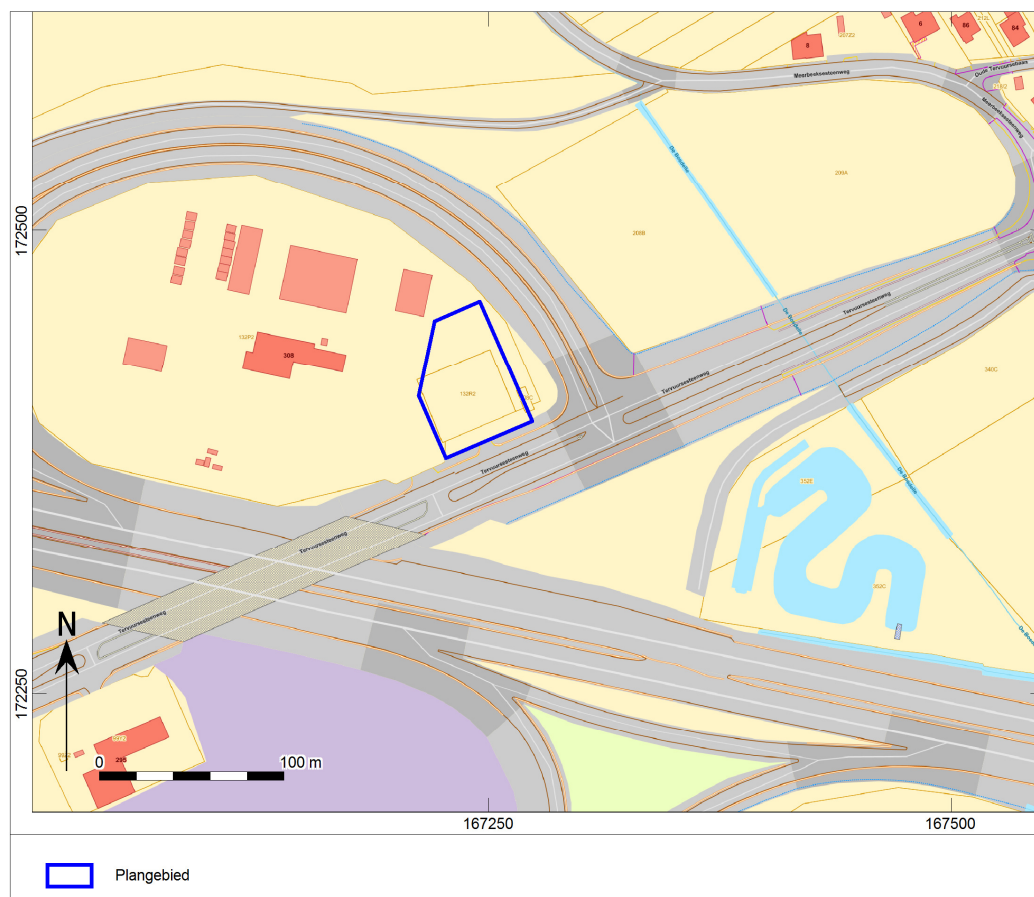
Het Vlaams Erfgoed Centrum heeft in december 2016 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie de locatie Carpool-parking N3 te Bertem. De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek dat is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen uitbreiding van de bestaande carpool-parking langs de N3, de Tervurenseweg.

Op basis van het bureauonderzoek is geconstateerd dat het plangebied met omliggende grond bij de aanleg van rijksweg E40 en de toerit naar de N3 omstreeks 1970 al enigszins werd opgehoogd. Voor de huidige parking bedraagt de ophogingslaag ongeveer 1,5 m. Voor de geplande uitbreiding van de parking is voorzien in een ophoging tot maximaal 2,0 m. In deze ophoging komen de benodigde ondergrondse kabels te liggen. Ten behoeve van de uitbreiding moet een aantal bomen worden verwijderd.

Hoewel de bodem van het plangebied archeologische sporen kan bevatten, zullen deze door de geplande werken niet worden bedreigd of aangetast. Om die reden acht het Vlaams Erfgoed Centrum landschappelijk bodemonderzoek of aanvullend archeologisch onderzoek hier niet nodig en adviseert het plangebied vrij te geven voor de geplande ontwikkeling.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

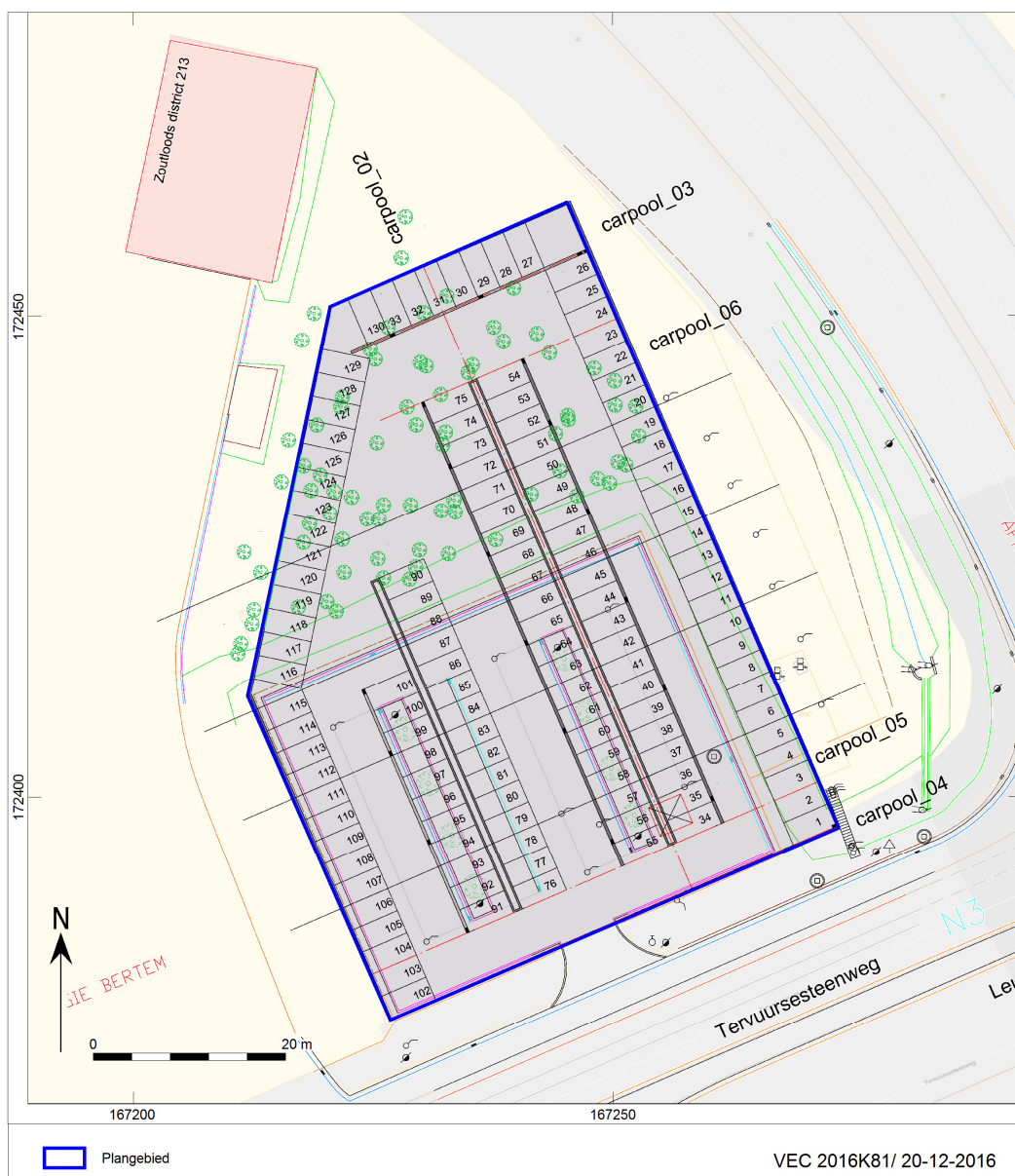

Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologische onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein

2 Gemotiveerd advies

De bestaande carpool-parking werd aangelegd in de jaren '90 van de vorige eeuw. Hiervoor werd de bodem, die bij de aanleg van de E40 en de verbindingsweg met de N3 als enigszins was opgehoogd, verder opgehoogd tot ongeveer 1,5 m boven maaiveld. Ter hoogte van de parking is geen riolering aanwezig met uitzondering van kleine diameters voor het aansluiten van de slikkers van de parking op de aanwezige langsracht, in de bocht van de E40. Onder de carpoolparking liggen geen kabels. Langs de N3, ter hoogte van de inrit naar de parking, zijn kabels en gasleidingen aanwezig tot op een diepte van ongeveer 1,5 meter beneden maaiveld.

Voor de geplande uitbreiding van de carpool-parking, in noordwestelijke richting en een smalle strook aan de noordoostzijde met een totaal oppervlak van ongeveer 1.785 m², moet een aantal bomen worden verwijderd. Het uit te breiden deel wordt opgehoogd, de dikte van het ophoogpakket bedraagt maximaal 2,0 m. De noodzakelijke bekabeling wordt in dit pakket aangebracht (afb. 3).

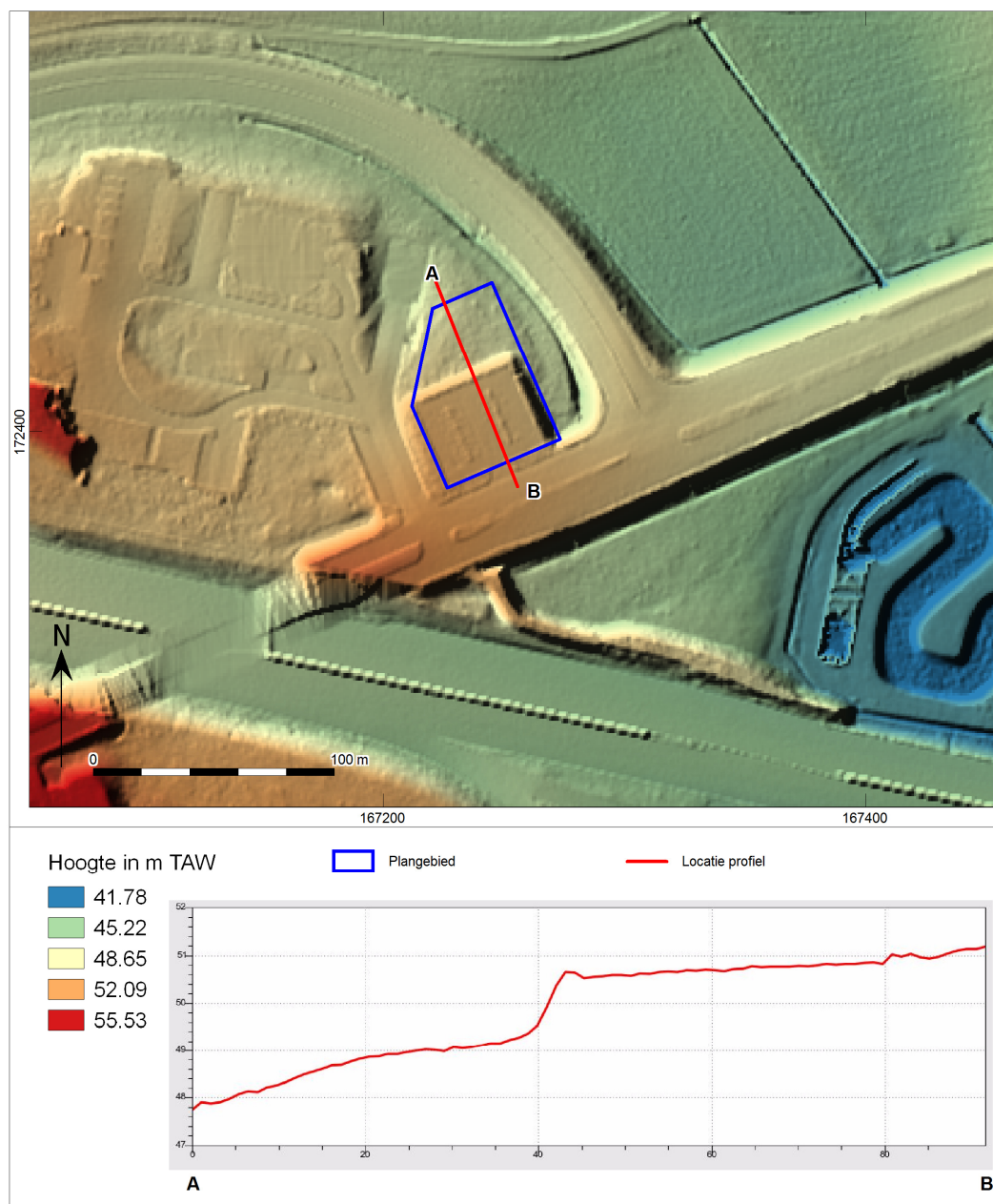
Afb. 3. Plantekening van de toekomstige situatie. De huidige parking is omgeven met een lichtpaarse lijn.

Binnen het plangebied zijn geen archeologische waarden bekend. De dichtstbij gelegen CAI melding betreft de laatmiddeleeuwse Sint-Menardushof, ruim 300 m oostelijk. Gezien de ligging van het plangebied onderaan een zuidoosthelling op enkele honderden meters van het stroomdal van de Voer zou het terrein in het Laat-Paleolithicum en Mesolithicum een aantrekkelijke locatie zijn geweest voor jager-verzamelaars. Historisch kaartmateriaal bevat geen aanwijzing voor bebouwing binnen het plangebied vanaf de Nieuwe Tijd. Evenmin is het gebied door wegen doorsneden. Het grondgebruik zal eeuwenlang uit akker en weidegrond hebben bestaan. Middeleeuwse bewoning zal zich hebben geconcentreerd rond het landgoed van waaruit Bertem in de 12de eeuw is ontstaan.

Bestudering van geologische kaarten leert dat het Tertiaire pakket wordt bedekt door 2 tot 2,5 meter dikke eolische afzettingen uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen, 116.000-12.000 jaar geleden) en Holoceen. De aanwezigheid van een droge leembodem met een textuur B-horizont en een dunne A-C horizont doen verwachten dat een archeologisch relevante laag, indien aanwezig, nog redelijk intact zal zijn. Mogelijk ligt op de oorspronkelijke bodem ook een laag colluvium, materiaal dat van hogerop de helling omlaag is gespoeld.

Tijdens of kort na de aanleg van rijksweg E40 en de verbindingsweg naar de N3 is ook de zone tussen de verbindingsweg enigszins opgehoogd ten behoeve van de aanleg van een dienstterrein voor de Wegenwerken met ondermeer een zoutloods (afb. 4).

De geplande werken zullen plaatsvinden op een bodem die in een recent verleden al enigszins is opgehoogd. Het uit te breiden oppervlak zal van een maximaal 2 m dikke ophooglaag worden voorzien, waarin de benodigde bekabeling komt te liggen. Daarmee wordt de oorspronkelijke bodem niet verstoord.

Afb. 4. Het plangebied op het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen (DHMVII, oppervlaktemodel (DSM) 1m resolutie).

Bepaling van de maatregelen

Op basis van het bureauonderzoek is geconstateerd dat het plangebied en omgeving in de jaren '70 van de vorige eeuw al enigszins is opgehoogd. Voor de geplande uitbreiding van de parking wordt de bodem maximaal 2 m opgehoogd. Bekabeling komt binnen het ophogingspakket te liggen. Niet bekend is of de te verwijderen bomen worden afgezaagd of gerooid. In het laatste geval dient de opdrachtgever als

randvoorwaarde te stellen dat de boomstobben rechtstandig worden uitgetrokken om verdere aantasting van de bodem te voorkomen. De kans dat hierbij archeologische resten worden aangetroffen is zeer klein.

Het Vlaams Erfgoed Centrum adviseert daarom geen verder onderzoek uit te voeren en het plangebied vrij te geven voor ontwikkeling.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerendergoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.